

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 4Cdo/293/2021                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 8319207769                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 27.04.2022                     |
| Meno a priezvisko:         | Mgr. Miroslav Šepták           |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2022:8319207769.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky N. I., bývajúcej O. XX, korešpondenčná adresa Gorkého 1554/6, Humenné, právne zastúpenej advokátkou Mgr. Vladimírou Doničovou, so sídlom Lipová 1, Humenné, proti osobe povinnej platiť výživné (ďalej tiež „odporca“) W. I., bývajúci O. XX, právne zastúpený advokátom JUDr. Júliusom Kvetánom, so sídlom Jasenovská 11, Humenné, o zvýšenie výživného, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 9 Pc 27/2019, o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20 CoP 6/202120, 20 CoP 7/2021 z 20. mája 2021, takto

### rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20 CoP 6/202120, 20 CoP 7/2021 z 20. mája 2021 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné (ďalej aj „súd prvej inštancie“ resp. „okresný súd“) rozsudkom č.k. 9 Pc 27/2019-157 zo dňa 12. augusta 2020 v spojení s opravným uznesením č.k. 9 Pc 27/2019-162 zo dňa 11. septembra 2020 zmenil rozsudok Okresného súdu Humenné č.k. 22 C 16/2011-134 zo dňa 7. decembra 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2 CoP 15/2012 zo dňa 19. marca 2012 v časti vyživovacej povinnosti medzi otcom a dcérou N. I. tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca zo sumy 50,- euro mesačne na sumu vo výške 250,- euro mesačne a to počnúc dňom 18. októbra 2019. Zameškané výživné za obdobie od 18. októbra 2019 do 31. júla 2020 vo výške 1.700,- eur uložil odporcovi zaplatiť k rukám navrhovateľky do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že v danej veci mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že výška naposledy určeného výživného odporcovi na navrhovateľku v sume 50,- euro je už nepostačujúca a to vzhľadom na odôvodnené a preukázané potreby na strane navrhovateľky, značný časový odstup od poslednej úpravy a tiež aj vzhľadom na schopnosti a možnosti odporcu s prihliadnutím na zásadu priority. Všetky uvedené okolnosti v súhrne odôvodnili záver okresného súdu o potrebe zmeniť rozhodnutie o výživnom a to pre zmenu pomerov. Navrhovateľka stále nenadobudla schopnosť samostatne sa živiť, keďže sa pripravuje na štúdium na vysokej škole. Žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou a ďalšími maloletými súrodencami. Odporca, teda otec navrhovateľky, v roku 2018 a 2019 vykonával samostatne

zárobkovú činnosť, v roku 2018 mal príjem vo výške 38.291,42 eur, výdavky vo výške 29.846,70 eur, v roku 2019 príjem vo výške 31.516,97 eur a výdavky vo výške 28.330,32 eur. V čase vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie bol nezamestnaný, vedený na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie s pozastaveným výkonom živnosti, poberal dávku v hmotnej núdzi vo výške 120,50 eur. Aj napriek odporcom deklarovanej výdavkom a s prihladením na ďalšie vyživovacie povinnosti, súd prvej inštancie dospel k záveru, že je v jeho schopnostiach a možnostiach platiť na navrhovateľku zvýšené výživné a to až v rozsahu 250,- eur mesačne. Okresný súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z princípu priority výživného, teda neprihliadol na iné výdavky, prípadne dlhy otca a to z dôvodu, že v situácii ktorej je, sa nachádza z vlastných subjektívnych dôvodov. Odporca sa vyjadril, že živnosť má pozastavenú z dôvodu, lebo mal platiť vysoké odvody. Po právnej stránke súd prvej inštancie vec posúdil podľa ustanovení § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“). O nároku na náhradu trov konania okresný súd rozhodol podľa § 52 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“).

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom sp. zn. 20 CoP 6/2021, 20 CoP 7/2021 z 20. mája 2021 odporcom napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) potvrdil. Uviedol, že rozhodujúcim predpokladom pre trvanie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine je neschopnosť dieťaťa živiť sa samostatne, čím sa má na mysli objektívna možnosť z vlastných zdrojov uspokojovať svoje relevantné životné náklady a táto schopnosť je daná s pravidla ukončením sústavnej prípravy na budúce povolanie. V danom prípade súd prvej inštancie správne posúdil schopnosť navrhovateľky, ako aj pomery účastníkov konania ako také, že došlo k zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu naposledy určeného výživného. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie a správne vyhodnotil aj majetkové pomery odporcu, ako aj odôvodnené potreby navrhovateľky. Z preukázaného skutkového stavu bolo dôvodné dospieť k záveru, že u navrhovateľky došlo od poslednej úpravy, kedy mala 10 rokov a navštevovala základnú školu k podstatnej zmene pomerov na jej strane v súvislosti so zvyšovaním odôvodnených potrieb spojených predovšetkým so štúdiom na vysokej škole. Z toho nepochybne vyplývajú zvýšené náklady na cestovanie, stravu, ubytovanie na internát, keďže navrhovateľka študuje mimo miesta svojho bydliska. K odvolacím námietkam odporcu ohľadne výšky výživného odvolací súd uviedol, že pôvodne stanovená výška výživného 50,- euro mesačne na plnoletú navrhovateľku, ktorá študuje na vysokej škole, je len o niečo vyššia ako minimálne výživné. Preto okresný súd postupoval správne, keď stanovil vyššiu výšku výživného a to v sume 250,- euro mesačne. Táto suma je primeraná k potrebám navrhovateľky po tom, čo došlo k podstatnej zmene pomerov na jej strane. Odporca si musí byť vedomý svojich možností a schopností, tieto má využívať na prospech a záujem detí. Zasielanie stanoveného výživného je jediná forma, ktorú otec prispieva k starostlivosti o navrhovateľku (ako aj ďalšie 2 deti z prvého manželstva), keďže podľa jeho vyjadrenia nie je s deťmi v kontakte. Pri posudzovaní majetkovej sféry povinného rodiča, odvolací súd poukázal aj na možnosť stanovenia výživného súdom podľa potencionálnych schopností a možností. Bol toho názoru, že v danom prípade si odporca musel byť vedomý, že starostlivosť o 4 deti (3 z prvého manželstva a 1 z druhého manželstva) bude finančne náročná a preto takmer celé finančné zabezpečenie, výchovu a starostlivosť o deti z prvého manželstva by nemal prenášať len na svoju bývalú manželku, ktorá je na rodičovskej dovolenke a tá zo svojho príjmu nestačí hradiť celé navrhovateľkine náklady. Pokiaľ ide o odvoláciu námietku odporcu ohľadne jeho dlhov, odvolací súd poukázal na zásahu priority výživného a preto v zhode s názorom súdu prvej inštancie neprihliadol ani na výdavky a dlhy otca, pretože v situácii v ktorej je bola spôsobená ním zo subjektívnych dôvodov. V závere svojho rozhodnutia ešte uviedol, že mu neuniklo niekoľkoročné úsilie odporcu o nepriznanie zvýšeného výživného jeho deťom v konaniach vedených na tamomšom súde a z toho dôvodu upriamil odporcovu pozornosť vzhľadom na jeho vek, zdravotný stav, vzdelanie a pracovné skúsenosti na snahu o získanie finančne výhodnejšieho zamestnania s cieľom zvýšiť svoju ekonomickú úroveň a finančne zabezpečiť celú svoju rodinu vrátane plnoletej dcéry. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CSP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal odporca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie,

pripustnosť ktorého odôvodnil podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že tým došlo k narušeniu práva na spravodlivý proces. Predmetnú vadu zmätočnosti dovolať videl v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu pre nerešpektovanie ustanovenia § 387 CSP, v zmysle ktorého bol odvolací súd povinný v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberať sa podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie. Odvolací súd si túto svoju povinnosť riadne nesplnil. Rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje základné logické vysvetlenie, pre ktoré sa vôbec nezaoberal odporcom predloženými a ním tvrdenými podstatnými dôkazmi, je preto arbitrárne. Konkrétne dovolať pri špecifikovaní vady zmätočnosti poukázal na odvolacím súdom nevyhodnotené predložené dôkazy a to rodný list odporcovej maloletej dcéry U. B., nar. X.X.XXXX, ktorým preukazoval, že mu nepochybne pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. Tento dôkaz bol pripojený k odporcovmu písomnému vyjadreniu zo dňa 7. apríla 2021. Za ďalšie odvolací súd žiadnym spôsobom nevyhodnotil predloženú písomnosť z Ústredia štatistického úradu zo dňa 10. februára 2020, v ktorej sa konštatuje, že priemerná mesačná mzda v stavebníctve za rok 2019 je 746,- eur. Nevyhodnotené ako dôkazy zostali tiež predložené lekárske správy potvrdzujúce odporcov zdravotný stav (č.l. 106, 107) a tiež aj dôkazy svedčiace o tom, že spláca úver na bývanie - hypotéku Č. mesačne vo výške 67,- eur, mesačne tiež platí inkaso za elektrinu 64,60,- eur. Nevykonaný zostal tiež dopyt ako dôkaz na vysokú školu, kde študuje navrhovateľka za účelom preverenia, či jej osobné, majetkové a rodinné pomery neodôvodňujú sociálne štipendium. V konaní odporca žiadal pripojiť ako dôkaz tiež trestný spis Okresného súdu Humenné pod sp. zn. 2 T 139/2011, obsah ktorého mali sudy nižších inštancií vyhodnotiť vo vzťahu ku konaniu o zvýšenie výživného. Napokon tiež nespojením konaní vedených pod sp. zn. 9 Pc 27/2019 a pod sp. zn. 10 P 204/2019 došlo podľa názoru dovolať k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. V oboch predmetných konaniach vystupoval dovolať ako odporca, navrhovateľmi boli jeho deti N. I., už dospelá a maloletý C., maloletá E. zastúpené matkou. Všetky predmetné konania sú podľa názoru dovolať previazané ako spojené nádoby. Návrhy a dôkazy ním predkladané v jednom z konaní automaticky vzhľadom na povahu veci platia a sú významné pre druhé konanie. Z uvádzaných dôvodov odporca odvolací súd žiadal, aby rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

4. Navrhovateľka v podanom vyjadrení k dovolaniu odvolací súd žiadala, aby dovolanie odporcu odmietol ako neprípustné. Vyslovila názor, že dovolanie je jednak nedôvodné a nespĺňa tiež zákonné náležitosti. Zopakovala, že je študentkou na dennej forme štúdia a väčšinou svojho času venuje príprave na hodiny. Stále nenadobudla schopnosť samostatne sa živiť. Z toho dôvodu je rozhodnutie súdu prvej inštancie a následne odvolacieho súdu vecne správne, vychádzajúce zo správne zisteného skutkového stavu a správneho právneho posúdenia. V odôvodnení svojich rozsudkov sudy nižších inštancií uviedli všetky skutočnosti, z ktorých pri rozhodovaní vychádzali a ktoré sú dostatočne odôvodnené. Prístup odporcu v konaní označila za tendenčný a účelový, v ktorom smere poukázala na návrhy odporcu na zlúčenie pojednávania, jeho poukazovanie na vznik novej vyživovacej povinnosti, jeho nečinnosť, pasivitu a zámerné neskoré predkladanie listín a tiež aj údajnú pôžičku, na ktorú upozornil až pred vynesení rozsudku, pričom finančné prostriedky za „odškodnenie“ mu boli vyplatené oveľa skôr. Navrhovateľka tiež zdôraznila, že odporca počas celého súdneho konania nemal záujem dohodnúť sa na inej výške výživného a to aj napriek tomu, že od posledného súdneho rozhodnutia o výživnom už uplynulo 10 rokov a pomery sa zmenili. Údajné odporcove zdravotné problémy nie sú natoľko vážne, aby sa nemohol zamestnať a zvýšiť si tak príjem. Po mladšieho brata odporca chodí pravidelne v pracovnom oblečení a na pracovných autách.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) oprávnený subjekt zastúpený v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorého neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je nielen procesne prípustné, ale aj dôvodné.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému

rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. V danom prípade odporca vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, namieta odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (čiastočne i prvoinštančného súdu), majúci za to, že sa riadne nevysporiadal s jeho námietkami ohľadom zvýšenia výživného, neposkytol dostatočnú, zrozumiteľnú a presvedčivú odpoveď v ktorej súvislosti ani nevykonal ním predkladané dôkazy.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

12. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26, 5 Cdo 57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď dovolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

13.1 V súlade s § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 393 ods. 2 CSP musí súd v odôvodnení rozhodnutia podať výklad opodstatnenosti a zákonnosti výroku rozhodnutia a musí sa vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený

s poukazom na zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdu nižšej inštancie navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie súdu nižšej inštancie neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 393 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné. Takéto arbitrárne rozhodnutie súdu odníma strane sporu možnosť uskutočňovať procesné práva a v konečnom dôsledku porušuje jej právo na spravodlivý súdny proces (čo zakladá vadu konania podľa § 431 ods. 1 CSP v spojení s § 420 písm. f/ CSP), pretože jej upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov.

13.2. Podľa ustanovenia § 387 ods. 3 CSP odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

14. V zmysle ustálenej rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky je jedným z princípov, ktoré predstavujú súčasť práva na riadny a spravodlivý proces, ako aj pojmu právneho štátu, povinnosť súdov svoje rozhodnutia riadne odôvodniť, s odkazom na ustanovenie § 220 ods. 2 CSP. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu potom musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na druhej strane. Nepreskúmateľné rozhodnutie tiež nedáva dostatočné záruky pre to, že nebolo vydané v dôsledku ľubovôle a spôsobom porušujúcim ústavne zaručené právo na spravodlivý proces. Odôvodnenie rozhodnutia súdu, z ktorého nemožno zistiť, akým spôsobom súd postupoval pri posudzovaní rozhodných skutočností v prejednávanej veci, nevyhovuje zákonným požiadavkám, ktoré CSP kladie na obsah odôvodnenia rozhodnutia a v konečnom dôsledku takéto rozhodnutie zasahuje do základných práv účastníka súdneho konania, ktorý má nárok na to, aby bola jeho vec spravodlivo posúdená. Civilný súd je preto povinný svoje rozhodnutie riadne odôvodniť, je povinný tiež zrozumiteľným spôsobom vysvetliť, ako a prípadne prečo sa určitou námietkou nezaoberal. Ak tak súd nepostupuje, porušuje právo účastníka konania na spravodlivý proces garantovaný článkom 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

15. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

16. Po preskúmaní dôvodov napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd k záveru, že toto rozhodnutie nespĺňa vyššie uvedené kritéria pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 393 ods. 2 CSP, a preto ho nemožno považovať za preskúmateľné. V prvom rade je potrebné uviesť, že v súdnej veci išlo o zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, teda išlo o konanie, ktoré spadá pod režim Civilného mimosporového poriadku. Účastníci tohto konania mohli aj po rozhodnutí súdu prvej inštancie predkladať nové dôkazy a tvrdenia (§ 63 CMP) a odvolací súd bol povinný za účelom zistenia skutočného stavu veci vykonať aj ďalšie dôkazy (§ 68 CMP), zároveň bol povinný zrozumiteľným spôsobom reagovať na odvolacie námietky odporcu (§ 387 ods. 3 CSP). Tento v priebehu odvolacieho konania predložil viacero nových dôkazov, či už rodný list jeho maloletej dcéry U., nar. X.X.XXXX (č.l. 230), ktorým preukazoval, že mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. Za ďalšie predložil aj písomnosť z Ústredia štatistického úradu zo dňa 10. februára 2020 ohľadom priemernej mesačnej mzdy v stavebníctve za rok 2019. Oba tieto dôkazy odvolací súd nevykonával a teda ani nevyhodnotil skutočnosti z nich vyplývajúce a na základe uvedeného potom nereagoval osobitne na tieto špecifické odvolacie argumenty odporcu. Rovnako to isté platí ohľadom ním predložených lekárskeho správ preukazujúcich jeho zdravotný stav. Nevykonaný zostal aj dopyt na vysokú školu, kde študuje navrhovateľka za účelom preverenia, či jej osobné, majetkové a rodinné pomery neodôvodňujú sociálne štipendium. Súd nižších inštancií nereagovali v dôvodoch svojho rozhodnutia ani na návrhy odporcu na oboznámenie sa s ním uvádzanými konaniami. Všetky uvedené skutočnosti boli podľa názoru dovolacieho súdu špecifickými argumentami odporcu, na ktoré mal predovšetkým odvolací súd osobitne

reagovať. Len všeobecný záver vyjadrený v bode 31. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, v zmysle ktorého o tom, ktoré z označených dôkazov budú vykonané rozhoduje vždy súd (viď § 185 ods. 1 CSP) je nepostačujúci. Z takto formulovaného záveru odvolacieho súdu v danej veci nemožno vyvodíť, ktoré z konkrétnych dôkazov navrhovaných odporcom odvolací súd nevykonával a najmä prečo. Keďže v súdnej veci išlo o mimosporové konanie, platí to, čo konštatuje sám odvolací súd, a síce že bolo jeho povinnosťou vykonať aj iné dôkazy ako navrhli účastníci ak to bolo potrebné na zistenie skutočného stavu veci (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 23. mája 2018, sp. zn. 4 Cdo 210/2017 obdobne tiež z 17. septembra 2020 sp. zn. 8Cdo/187/2020). V danom prípade minimálne už len skutočnosť, že odporcovi pribudla vyživovacia povinnosť, bolo potrebné zo strany odvolacieho súdu reagovať.

17. S poukazom na vyššie uvedené dospel dovolací súd k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí vadou konania podľa § 420 písm. f/ CSP. Konanie v tejto časti je postihnuté vadou zmätočnosti spočívajúcou v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu takej intenzity, ktorá zakladá tak prípustnosť ako i dôvodnosť podaného dovolania.

18. Vzhľadom k zisteniu, že v konaní došlo k procesnej vade podľa § 420 písm. f/ CSP, ktorá skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

19. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.